

Łódź, dnia 17 maja 2021 roku

Pan
TOMASZ KOMOROWSKI
Wójt Gminy OZORKÓW

WK-602/27/2021

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Ozorków¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2018-2020 dotyczące przede wszystkim: obowiązujących w jednostce zasad rachunkowości i sposobu jej prowadzenia; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Sporządzono sprawozdania jednostkowe Rb-27S i Rb-28S niezgodnie z ewidencją konta 130, w zakresie kolumny dochody otrzymane (sprawozdania jednostkowe Rb-27S) oraz wydatki wykonane (sprawozdania jednostkowe Rb-28S). Przeprowadzona analiza wyciągów bankowych wykazała także występowanie niezgodności pomiędzy sumą obrotów konta 130 po stronie kredytowej i debetowej z wyciągami bankowymi skorygowanymi o przepływy związane z zasileniem w środki, przekazaniem do budżetu wpływów stanowiących dochód budżety gminy oraz korektą rozliczeń wynikających

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 10 września – 12 listopada 2020 roku. Protokół został podpisany w dniu 24 marca 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

z dokonania mylnych wypłat, zwrotu nadpłat i zwrotu nienależnie pobranych opłat.

2. Sporządzono sprawozdanie Rb-NDS za okres od dnia 1 stycznia do: dnia 31 marca, dnia 30 czerwca i dnia 30 września 2019 roku - niezgodnie z ewidencją księgową organu w pozycjach dotyczących wykonania dochodów ogółem (poz. A) i wyniku budżetu (poz. C).
3. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Ozorków, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 roku, wykazano niezgodnie z ewidencją księgową wartości w pozycjach bilansowych: [1] Aktywa poz. I.1.1. Środki pieniężne budżetu, I.1.2. Pozostałe środki pieniężne, II.2. Należności od budżetów – kwota 486.16 zł i 486.20 zł (nieuwzględnienie salda Ma konta 224-3), [2] Pasywa poz. I.1.2. Zobowiązania finansowe długoterminowe i poz. III. Rozliczenia międzyokresowe – kwota 2.845,75 zł oraz poz. I.2. Zobowiązania wobec budżetów – kwota 486,20 zł. Różnica w pozycjach pasywów I.1.2. i III. wynikała z pomniejszenia salda Ma konta 134 o kwotę naliczonych odsetek w korespondencji z kontem Wn 909 a następnie dopisanie tej wartości do pozycji rozliczeń międzyokresowych po stronie pasywów (saldo Ma konta 909 powiększone o saldo Wn konta 909).
4. W bilansie Urzędu Gminy Ozorków, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 roku, wykazano niezgodnie z ewidencją księgową wartości w pozycjach bilansowych: Pasywa w poz. D.II.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i D.II.5. Pozostałe zobowiązania (+/- 416,75 zł).
5. Ustalono, że ewidencja księgową konta 130, w zakresie obrotów i sald, była prowadzona niezgodnie z ewidencją księgową banku. Stwierdzone różnice wyniosły w roku 2019 od 286.171,33 zł do 394,58 zł.
6. Dokonano nieprawidłowej likwidacji salda kont 130. W 2019 roku zgromadzone na rachunku Urzędu dochody budżetu za 2018 rok przeksięgowano na rachunek organu w dniu 28 lutego 2019 roku, w kwocie niższej od ujawnionego stanu salda o 41,90 zł (saldo konta 130 na 31 grudnia 2018 roku - 74.969,54 zł, kwota przeksięgowana - 74 927,64 zł). Podobnie postąpiono również wobec dochodów za 2019 rok, które w kwocie – 87.291,18 zł zostały przeksięgowane na rachunek organu 3 marca 2020 roku (stan salda konta 130 na 31 grudnia 2019 roku – 87.685,76 zł, kwota przeksięgowana 87.291,18 zł, różnica 394,58 zł). Poprzez opisaną praktykę oraz ciągłość prowadzonej ewidencji (realizacja wpływów kolejnego okresu) saldo konta 130 Urzędu Gminy nie ulegało faktycznej likwidacji (wyzerowaniu), o której mowa w zasadach funkcjonowania tego konta opisanych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 342). Zgodnie z treścią przywołanego aktu - konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki. Ulega ono likwidacji poprzez księgowanie przelewu

środków pieniężnych do końca roku, w korespondencji z kontem 222 lub 223. Oznacza to, iż w przypadku wystąpienia salda na koncie 130, jego rzeczywista likwidacja nastąpi tylko poprzez przeksięgowanie środków nie później niż przed datą pierwszej operacji dokonanej w nowym roku budżetowym, powodującej ponowne otwarcie salda dla tego konta.

7. Księgowania dochodów i wydatków budżetowych na kontach Wn 902 i Ma 901 dokonywano bez klasyfikacji budżetowej, z wyjątkiem dochodów realizowanych bezpośrednio przez budżet. Zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. kont opisanych przepisach ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku - konta 901 i 902 służą odpowiednio, do ewidencji dochodów i wydatków, z uwzględnieniem szczegółowej ewidencji umożliwiającej ustalenie stanu poszczególnych dochodów lub wydatków budżetowych według podziałek planu finansowego. Brak spełnienia powyższych wymagań uniemożliwił prawidłowe sporządzenia sprawozdania Rb-NDS, w części w jakiej prezentuje ono poziom wykonania dochodów i wydatków, m.in. w podziale na majątkowe i bieżące, (podział wg. podziałek klasyfikacji budżetowej). Ponadto, próba rozliczenia, głównie dochodów, wykazała różnice pomiędzy dochodami zaewidencjonowanymi na koncie 901 i przekazanymi w relacji z kontem Wn 133 - Ma 222. Wynikało to m.in. z nieokreślenia w polityce rachunkowości, stosowanej w jednostce korespondencji kont, jak również storn korygujących obroty. Podobna sytuacja miała miejsce w odniesieniu do rozliczenia wydatków. W tym przypadku, w zakresie księgowania zasileń na projekty, dla których wykorzystano konto 224 w relacji z kontem 133. Konto to drugostronnie księgowano z końcem roku z kontem 223, prowadząc w konsekwencji do sytuacji, w której z racji daty księgowania na koncie 223 odnotowano w trakcie roku wyższe wydatki zrealizowane od środków przekazanych na ich realizację.
8. Stwierdzono zaniżenie w sprawozdaniu Rb-27S i w sprawozdaniu Rb-PDP za 2018 rok, o kwotę 1.921,70 zł, wysokości wykazanych skutków finansowych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz niewykazanie wynikających ze złożonych przez podatników deklaracji skutków finansowych ulg i zwolnień za 2019 rok w wysokości 9.992,41 zł i za 2020 rok w wysokości 14.493,10 zł.
9. Stwierdzono wykazanie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych za 2019 roku w wysokości niższej o 2.977,00 zł niż wynikało to z ewidencji podatkowej, co stanowiło naruszenie § 3 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.), zgodnie z którym - sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, należały sporządzić na podstawie danych księgowości podatkowej.

10. W zakresie wyliczania skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych nie zastosowano kwot górnych stawek (maksymalnych) określonych w obwieszczeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 lipca 2017 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2018 r., i w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2018 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2019.
11. Obliczając skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych za lata 2018 - 2019 rok jednostka nie uwzględniła wszystkich pojazdów objętych ewidencją podatkową za poszczególne lata.
12. Nie wykazano w sprawozdaniu Rb-27S, w dziale 756, rozdziale 75615, § 0910 kwoty 30,00 zł odsetek wynikających z decyzji umarzającej zaległości podatkowe za 2019 rok.

W zakresie planowania i wykonania budżetu

Zgodnie z danymi źródłowymi, budżet Gminy Ozorków w 2019 roku wykonano na poziomie: dochody 35.246.701,13 zł, wydatki 34.352.999,47 zł, zamykając rok budżetowy roczną nadwyżką w wysokości 893.701,66 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 1.213.283,00 zł. Powyższe wykonanie spowodowało powstanie różnicy wobec przyjętego planu w wysokości 2.106.984,66 zł ($\approx 6,00\%$ w stosunku do wykonanych dochodów), która pozwalała Gminie na pokrycie planowanych rozchodów bez konieczności zaciągania kredytu. Kierując się parametrami wykonania, przy braku deficytu i zrealizowanej w jego miejsce nadwyżce, istniała realna możliwość finansowania budżetu własnymi środkami. Transza kredytu uruchomiona została na 5 dni przed zakończeniem roku, a zatem w momencie, w którym poziom przewidywanego wykonania można było zdecydowanie dokładniej ustalić niż na początku roku lub w jego połowie. Ponadto, stwierdzone w ramach przeprowadzanej analizy odchylenia w planowaniu i wykonaniu dochodów oraz wydatków budżetowych prowadzą także do wniosku o możliwości dokonania korekt optymalizujących plan finansowy jeszcze przed zaciągnięciem zobowiązania dłużnego. Dodatkowo, część wykonanych dochodów na koniec trzeciego III kwartału przewyższała kwoty planowane o 182.078,28 zł, co zostało skorygowane w części uchwałą Nr XXI/180/19 Rady Gminy Ozorków z dnia 30 grudnia 2019 roku, tj. po zaciągnięciu zobowiązania. Ponadto, w 14 podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków nie poniesiono żadnego wydatku, utrzymując plan na poziomie 251.675,20 zł wg. stanu na III kwartał i 196.653,20 zł wg. stanu na koniec roku. W przyjętej przez Gminę kompozycji budżetu, zakładającej zaciągnięcie zobowiązania dłużnego z końcem roku budżetowego, optymalnym rozwiązaniem byłaby zmiana źródeł finansowania budżetu. Znając charakter i walor trwałości (pewności) przypadającej w danym roku kwoty spłaty zobowiązań finansowych oraz pewność wykonania przychodów z rozliczenia budżetu poprzedniego roku (przychody własne), związanie tych kategorii ze sobą byłoby zdecydowanie bardziej uzasadnione. Tak samo powiązanie planowanego deficytu z planowanym przychodem obcym, których wielkość łatwiej korygować szczególnie w momencie realizacji przychodu z końcem roku obrotowego (budżetowego), zwłaszcza przy zauważalnej niepewności co do wielkości wykonania podstawowych parametrów

budżetowych. Zmieniając kompozycję budżetu tylko w zakresie źródeł finansowania deficytu i rozchodów w momencie pewności wykonania nadwyżki ustałaby potrzeba zaciągnięcia kredytu. Warto również zwrócić uwagę na wielowymiarowe skutki przyjętego rozwiązania z punktu widzenia prowadzonej gospodarki finansowej. Zaciągnięcie zobowiązania dłużnego spowodowało dodatkowe koszty związane z jego obsługą w całym okresie spłaty. Zmniejszyło także zdolność kredytową jednostki w kontekście indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań (art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305), co wypłynęło w następnym roku na wprowadzenie 23 miesięcznej karencji dla spłaty następnego zobowiązania w związku z ryzykiem niedotrzymania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Z kolei wprowadzenie karencji spowodowało kolejne zwiększenie kosztów obsługi zadłużenia.

W złożonych do protokołu wyjaśnieniach podniesiono, iż w momencie planowania budżetu, po dokonaniu analizy możliwych do osiągnięcia dochodów oraz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania poszczególnych jednostek budżetowych wydatków, przy spłacie rat kapitałowych wcześniej zaciągniętych zobowiązań istniało prawdopodobieństwo powstania deficytu. Niosło to za sobą konieczność zaciągnięcia kredytu na jego pokrycie. Ponadto, w trakcie wykonywania budżetu, wraz z pojawieniem się dodatkowych potrzeb w zakresie planowania wcześniej nieprzewidzianych wydatków, podjęto decyzję o zaciągnięciu planowanego kredytu. W tym też momencie jednostka nie posiadała wiedzy na temat późniejszego pojawienia się nadwyżki budżetowej. Bezpieczniej było wyjściem było zaciągnięcie zobowiązania, gdyż na ten moment wysoce realne było pojawienie się zakładanego deficytu. Dodatkowe środki wydawały się być niezbędne do prawidłowej realizacji budżetu. Za podjęciem tej decyzji przemawiał również fakt, iż wysokość kredytu nie stanowiła zagrożenia co do spełnienia wskaźnika określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Powstała z kolei nadwyżka budżetowa została wykorzystana w kolejnym okresie doprowadzając do sytuacji, w której w chwili obecnej Gmina Ozorków nie planuje zaciągnięcia żadnego kredytu ani pożyczki w 2021 roku.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy wskazać, że przy korekcie planu finansowego zawsze zachodzi konieczności uwzględnienia ryzyk związanych z utratą płynności finansowej. Dlatego zmian w obrębie źródeł finansowania należy dokonywać z zachowaniem najwyższej staranności. Ważna przy tym jest jednak charakterystyka budżetu wyrażająca się m.in.: jego kompozycją, potencjałem finansowym czy nawet momentem zaciągnięcia zobowiązania. Zwłaszcza gdy źródłem pokrycia planowanych niedoborów jest kapitał obcy. Wraz z upływem czasu wartości przyjęte do planu ulegają stopniowemu urealnieniu, co pozwala na skorygowanie przyjętych wielkości, a w przypadku planowanego zobowiązania optymalizację jego wielkości. W przypadku Gminy Ozorków kredyt zaciągnięto w ostatnich dniach roku kalendarzowego, czyli wtedy gdy istniała możliwość urealnienia planowanych wartości. Ponadto, Gmina dysponowała znaczącą kwotą przychodów z rozliczenia budżetów lat ubiegłych, które na wypadek wystąpienia ewentualnego deficytu, gwarantowały zachowanie płynności finansowej i to przy niepełnym ich zaangażowaniu (wykorzystaniu).

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat

1. Dokonywano przypisu/odpisu podatku niezgodnie z deklaracją złożoną przez podatnika o numerze konta (...) ³, poprzez zaniżenie kwoty przypisu o 1,00 zł w związku ze złożoną deklaracją z dnia 14 grudnia 2018; zawyżenie kwoty odpisu o 3,00 zł w związku z deklaracją z dnia 12 sierpnia 2019 roku, zawyżenie kwoty odpisu o 1,00 zł w związku z deklaracją z dnia 13 listopada 2019 roku, zaniżenie kwoty przypisu w kwocie 2,00 zł w związku z deklaracją z dnia 5 grudnia 2019 roku, co stanowiło naruszenie § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), z którego wynika, że zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń z tytułu podatków. Jednocześnie, w § 4 ust.1 pkt 1 rozporządzenia wskazano, że do udokumentowania przypisów lub odpisów służą deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe.

Ujawniono także przypadki dokonania przypisów i odpisów podatkowych bez dokumentów (deklaracji podatkowych lub decyzji), stanowiących podstawę ewidencji w księgach rachunkowych. Powyższe dotyczyło odpisu i przypisu dokonanego na następujących kontach podatkowych: [1] konto (...) ⁴ odpis z dnia 11 czerwca 2019 roku kwoty 352,00 zł, 355,00 zł, 710,00 zł i 296,00 zł [2] konto (...) ⁵ przypis w dniu 26 lutego 2019 roku kwoty 500,00 zł, 213,00 zł, 125,00 zł i 21,00 zł.

2. Opodatkowano grunty o powierzchni 150 m² zarówno podatkiem od nieruchomości (w jednostce opodatkowania (...) ⁶), jak i podatkiem rolnym

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(jednostka opodatkowania (...)⁷). Tożsama sytuacja dotyczyła gruntów o powierzchni 400 m² (konto podatkowe nr (...)⁸).

3. Nieprawidłowo weryfikowano dane zawarte w informacjach podatkowych z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków lub z dokumentami będącymi w posiadaniu organu podatkowego. Potwierdzeniem powyższego jest postępowanie podatkowe dotyczące zmiany wymiaru podatku od nieruchomości dla podatnika o numerze konta (...)⁹, który w dniu 24 lipca 2018 roku złożył informację w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego. W informacji podatnik zgłosił do opodatkowania grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 1.500 m², (...)¹⁰ od dnia 20 kwietnia 2018 roku. Informacja stała się podstawą do wydania decyzji w sprawie zmiany wymiaru podatku od nieruchomości na 2018 rok. Organ podatkowy ustalił podatek od nieruchomości w wysokości 1.804,00 zł od gruntów pod działalnością gospodarczą o powierzchni 1.200 m² za okres od stycznia do grudnia oraz od gruntów o powierzchni 1.500 m² od maja do grudnia. Organ podatkowy nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego odnośnie znajdującej się w aktach sprawy koncesji z dnia 14 grudnia 2015 roku Starosty Zgierskiego na wydobywanie kruszywa naturalnego (...)¹¹ oraz decyzji Starosty Zgierskiego OS.6522.3.2018.AK z dnia 20 kwietnia 2018 roku stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywania kruszywa naturalnego (...)¹² ustalającej obowiązki w stosunku do środowiska oraz obowiązki związane z likwidacją, które polegały na likwidacji odkrywki i rekultywacji terenu przekształconego w trybie i terminie wynikającym z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. (...)¹³. Organ podatkowy

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

wymierzając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub pozyskiwane są kopaliny powinien mieć na uwadze, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska, ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża. Przeprowadzając zatem postępowanie podatkowe organ podatkowy - stosownie do art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.) powinien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. W szczególności, stosownie do art. 180 i art. 181 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy powinien jako dowód dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W powyższej sprawie przydatne mogły okazać się wszystkie mapy przedstawiające faktyczne użytkowanie gruntów wraz z informacją jakiego okresu dotyczą, oraz ewidencja zasobów złoża kopaliny, którą przedsiębiorca winien prowadzić stosownie do wymogu wynikającego z art. 101 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.).

Również wobec podmiotu działającego pod firmą (...) ¹⁴, figurującego w ewidencji podatkowej jako władający gruntami działek (...) ¹⁵, o łącznej powierzchni 4,0603 ha, stanowiących własność Skarbu Państwa - organ podatkowy nie podjął czynności mających na celu wyjaśnienie okoliczności nieuwjęcia w deklaracjach podatkowych wyżej wymienionych gruntów.

4. Tworzono dla podatników więcej niż jedno konto szczegółowe w ramach danego podatku, co naruszało § 11 ust.4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym – konta szczegółowe służące do rozrachunków z podatnikami prowadzi się dla każdego podatnika odrębnie w każdym podatku.
5. Stwierdzono naruszenie art. 3 ust 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), poprzez brak solidarnego opodatkowania wszystkich współwłaścicieli nieruchomości. Zgodnie z powołanym przepisem – jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach, z zastrzeżeniem ust. 4a-6.

Jednak warunkiem umożliwiającym realizację zasady solidarnej odpowiedzialności podatników jest wydanie decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego na rzecz wszystkich współwłaścicieli i jej doręczenie wszystkim adresatom (jedna decyzja, w której wskazani są wszyscy współwłaściciele co do całości ustalonego zobowiązania podatkowego).

6. Stwierdzono, że podatnicy zaniechali ujęcia w załącznikach do deklaracji danych technicznych pojazdu, wymaganych do ustalenia prawidłowej stawki podatku, w szczególności: [1] brak danych o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów (naczepy, przyczepy) ; [2] brak danych dotyczących wpływu pojazdu na środowisko naturalne (dwa autobusy); [3] brak daty nabycia środka transportowego (samochód ciężarowy, autobus, przyczepa). Wskazane braki w złożonych deklaracjach świadczą o braku dokonania czynności sprawdzających przez organ podatkowy, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.
7. Nieprawidłowo opodatkowano niektóre środki transportowe, tj. [1] autobus o liczbie miejsc siedzących 21, wiek pojazdu poniżej 10 lat, z brakiem określonego wpływu na środowisko naturalne, dla którego stawka roczna podatku wynikająca z uchwały wynosiła 704,00 zł. Pojazd został nabyty w dniu 2 stycznia 2019 roku, co oznaczało że obowiązek podatkowy w 2019 roku istniał przez 11 miesięcy. Wobec tego zadeklarowany podatek w kwocie 126,00 zł został skalkulowany nieproporcjonalnie do trwania obowiązku podatkowego w 2019 roku (tj. dla okresu 11 miesięcy opodatkowania autobusu), [2] samochód ciężarowy - został nieprawidłowo opodatkowany stawką dla ciągnika siodłowego, gdyż w deklaracji z dnia 5 czerwca 2018 roku ten pojazd oznaczono jako ciągnik siodłowy i naliczono podatek według stawki właściwej dla ciągników siodłowych, [3] naczepa - zgodnie ze złożoną deklaracją została nabyta w dniu 1 grudnia 2017 roku, natomiast podatek w deklaracji złożonej na 2018 rok został wyliczony dla 11 miesięcy, zamiast dla całego 2018 roku; [4] ciągnik siodłowy - został nabyty w dniu 18 grudnia 2017 roku, natomiast w deklaracji złożonej na 2018 rok, również podatek wyliczono dla 11 miesięcy, zamiast dla całego 2018 roku; [5] ciągnik siodłowy - został nabyty na podstawie faktury 133/18 z dnia 13 marca 2018 roku jako pojazd już zarejestrowany, wobec tego obowiązek podatkowy powstał od dnia 1 kwietnia 2018 roku, natomiast opodatkowanie pojazdu od dnia 1 maja 2018 roku spowodowało zaniżenie podatku o kwotę 133,00 zł; [6] samochód ciężarowy - został nabyty w dniu 24 czerwca 2019 roku, zadeklarowano podatek w wysokości 685,00 zł. Wysokość tej kwoty podatku świadczy o opodatkowaniu pojazdu za 5 miesięcy, zamiast za sześć miesięcy. Podatek za 2019 rok powinien zostać określony w wysokości 823,00 zł.
8. Stwierdzono przypadki niezłożenia przez podatników deklaracji podatkowych w związku z powstaniem lub wygaśnięciem obowiązku podatkowego w trakcie roku. Organ podatkowy zaniechał również wezwania podatników do wypełnienia obowiązku złożenia deklaracji. Opisana nieprawidłowość dotyczyła

opodatkowania autobusu, który został nabyty na podstawie faktury VAT 4/10/2018, na której również została umieszczona adnotacja Starostwa Powiatowego w Zgierzu, że pojazd został zarejestrowany w dniu 17 października 2018 roku. Do kontroli nie przedstawiono deklaracji z powodu powstania obowiązku podatkowego w trakcie 2018 roku dla tego pojazdu. Również przyczepa, która została nabyta w dniu 25 kwietnia 2018 roku nie została zgłoszona do opodatkowania w 2018 roku. Kolejnym przypadkiem było niedopełnienie obowiązku złożenia deklaracji, w związku ze zbyciem przyczepy.

9. Organ podatkowy nie dotrzymał ustawowych terminów załatwienia sprawy. Sprawa nr Fn. 3120.1.1.2019 została załatwiona z naruszaniem miesięcznego terminu, a w aktach sprawy brak było zawiadomienia podatnika o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie i wyznaczeniu nowego terminu sprawy (rozpoczęcie sprawy na podstawie wniosku z dnia 4 grudnia 2018 roku, data wydania decyzji – 12 lutego 2019 roku). Natomiast w sprawie Fn. 3120.1.2.2019 rozpoczętej na wniosek z dnia 20 grudnia 2018 roku, w dniu 12 lutego 2019 roku wydano postanowienie zawiadamiając, iż nie jest możliwe załatwienie sprawy w miesięcznym terminie, wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy do dnia 20 lutego 2019 roku, który również nie został dotrzymany ze względu na wydania decyzji w dniu 27 lutego 2019 roku.
10. Stwierdzono brak analizy przesłanek do zastosowania ulg w zapłacie podatku, czym naruszono art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - w toku postępowania organ podatkowy podejmuje wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego. Organ podatkowy nie zweryfikował przedstawionych we wniosku okoliczności pod względem ich prawdziwości czy realności, o czym świadczy uzasadnienie okoliczności potwierdzających trudną sytuację materialną podatnika związaną z ponoszeniem wydatków związanych z kosztami utrzymania gospodarstwa domowego oraz spłatą kredytu w kwocie ponad dwukrotnie przewyższających miesięczne dochody.
11. Stwierdzono naruszenie art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz.333), zgodnie z którym - zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. W decyzji Fn. 3121.3.1.2018, która została wydana na wniosek z dnia 21 grudnia 2017 roku nieprawidłowo przyznano zwolnienie od dnia 1 grudnia 2017 roku.
12. Przyznano ulgę w zapłacie podatku w zakresie szerszym lub innym niż wnioskował podatnik. W decyzji Fn. 3120.1.9.2019 organ podatkowy postanowił umorzyć zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym za lata 2013-2019 wraz z odsetkami w kwocie 903,34 zł, mimo że podatnik zwrócił się z prośbą o częściowe umorzenie i rozłożenie na raty zaległości w podatku rolnym i w podatku od nieruchomości. Podobnie postąpiono wydając decyzję Fn. 3120.1.1.2019, w której postanowiono umorzyć zaległości w podatku od nieruchomości za lata 2009-2012 w kwocie 2.402,00 zł wraz z odsetkami, mimo że podatnik zaproponował spłatę.

13. Nieterminowo podejmowano działania windykacyjne w stosunku do podatników posiadających zaległości w podatku od środków transportowych (upomnienia i tytuły wykonawcze). Wobec niektórych zaległości do czasu przeprowadzenia kontroli przez RIO nie podjęto czynności mających na celu ich wyegzekwowanie. Dotyczyły to zaległych rat za lata 2016-2017 na koncie podatnika (...)¹⁶.

W zakresie dochodów z majątku

Dokonano sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu z naruszeniem ustawowo określonych terminów na jego przeprowadzenie. W procedurze sprzedaży lokalu użytkowego nr 15, usytuowanego w budynku nr 25 w Leśmierzu, naruszono terminy wynikające z art. 39 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym: jeżeli przetarg zakończył się wynikiem negatywnym właściwy organ w terminie nie krótszym niż 30 dni i nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia zamknięcia pierwszego przetargu przeprowadza drugi przetarg. Jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym w okresie nie krótszym niż 30 dni i nie dłuższym niż 6 miesięcy licząc od dnia jego zamknięcia organ może zbyć nieruchomość w drodze rokowań, albo zorganizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu. W postępowaniu dotyczącym sprzedaży lokalu użytkowego nr 15 drugi przetarg zakończył się w dniu 27 grudnia 2018 roku - wobec tego kolejne przetargi mogły być zorganizowane w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy licząc od dnia zamknięcia drugiego przetargu. Przed upływem tego terminu zorganizowany został trzeci i czwarty przetarg. Kolejne przetargi tj. piąty (11 lipca 2019 roku), szósty (3 października 2019 roku) i siódmy (10 grudnia 2019 roku) zostały zorganizowane z naruszeniem terminu określonego w art. 39 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zatem, należało zgodnie z ww. unormowaniami ponownie podać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia i ustalić cenę wywoławczą jak w pierwszym przetargu.

W zakresie wynagrodzeń

Stwierdzono przypadek nieprawidłowego ustalenia wynagrodzenia, z przekroczeniem limitu przewidzianego w ramach danej kategorii zaszeregowania. Zgodnie z umową zawartą z pracownikiem (umowa z dnia 31 maja 2019 roku) wynagrodzenie zasadnicze ustalono w wysokości 3.800,00 zł brutto wg. VII kategorii zaszeregowania. Zgodnie z Regulaminem Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy Ozorków, wynagrodzenie w ww. kategorii zaszeregowania mogło osiągnąć maksymalnie 3.270,00 zł brutto.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W zakresie inwentaryzacji

1. Przeprowadzono spis z natury pozostałych środków trwałych bez podania numerów inwentarzowych spisywanych składników, co spowodowało ograniczenie możliwości ich identyfikacji oraz ustalenia stanu ilościowego. Stwierdzano również błędy rachunkowe w protokole końcowym z rozliczenia inwentaryzacji środków trwałych i wartości niematerialnych. W sporządzonym zastawieniu dla grupy 2 – budowle, łączna wartości zewidencjonowanych w tej grupie środków trwałych nie była zgodna z wartością przedstawioną w poszczególnych kolumnach różnicujących tę wartość według sposobu lub miejsca przeprowadzenia inwentaryzacji:

Wyszczególnienie	Stan wg książki inwentarzowej	Wartość wg spisu UG Ozorków	Wartość wg spisu jednostek użyczających	Wartość wg potwierdzenia jednostek użyczających	Wartość wg Weryfikacji	Suma kolumn 3-7	Różnica kolumna 2 i 7
1	2	3	4	5	6	7	8
Grupa 2 - Budowle	48 148 797,20	752 018,39	771 876,39	0	47 376 920,81	48.900.815,59	752.018,39

Dokonując podziału wartości inwentaryzowanych aktywów wg metody i miejsca (kolumny), jako miejsce spisu podano Urząd Gminy Ozorków oraz jednostki użyczające. Podane w tych kolumnach wartości dotyczyły jednak majątku własnego Gminy, przekazanego do korzystania jednostkom organizacyjnym lub podmiotom zewnętrznym. Opisując więc miejsce spisu należało użyć ewentualnie określenia zamiast „Jednostki użyczającej” „Jednostkę biorącą w użyczenie”. Natomiast w kwestii opisu poszczególnych grup środków trwałych nie był on zgodny w ramach podanej numeracji z przyjętą klasyfikacją środków trwałych. Za naruszenie reguł formalno – proceduralnych należy uznać także niekompletny opis środków trwałych wprowadzonych do ewidencji księgowej, który utrudniał, a w niektórych przypadkach nawet ograniczał przeprowadzenie weryfikacji wartości środków trwałych.

2. Dokumentowano czynności inwentaryzacyjne w sposób utrudniający lub uniemożliwiający uwiarygodnienie wykonania wszystkich czynności w ramach zastosowanej metody inwentaryzacji. Ponadto, w inwentaryzacji metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, oprócz braku protokołów i wydruków z ewidencji księgowej lub ich sporządzenia po terminie, stwierdzono także brak dostatecznego opisu inwentaryzowanego środka. Dotyczyło to w szczególności środków trwałych w budowie oraz środków trudno dostępnych oglądowi, których opis uniemożliwiał ich identyfikację. Podobne uwagi dotyczą również inwentaryzacji programów komputerowych, w ramach której ograniczono się wyłącznie do sporządzenia ich ogólnego wykazu bez możliwości przyporządkowania spisanej pozycji do posiadanej licencji (m.in. brak danych o nr licencji lub nr inwentarzowym, a także brak miejsca przechowywania lub wskazania urządzenia, na którym program jest aktualnie zainstalowany).
3. Przeprowadzono inwentaryzację z przekroczeniem ustawowego terminu jej zakończenia. Zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września

1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217) - termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku. Przywołany przepis jako jedyny określa najszerszy, a więc i maksymalny okres, w którym należy przeprowadzić czynności inwentaryzacyjne. W powyższych okolicznościach sporządzone przez kontrolowanego: [1] wydruki zestawień środków trwałych przygotowane na potrzeby wyceny i rozliczenia inwentaryzacji datowane na dzień 5 lutego 2020 roku, oraz [2] protokół z rozliczenia inwentaryzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych Urzędu Gminy Ozorków, według stanu na 31 grudnia 2019 roku, w podziale na grupy środków trwałych wg. klasyfikacji środków trwałych i systematyki przyjętej przez kontrolowanego z dnia 4 marca 2020 roku - świadczą o nieterminowym zakończeniu procesu inwentaryzacji. Analiza dokumentacji inwentaryzacyjnej wskazuje, że powodem naruszenia terminu zakończenia inwentaryzacji mogła być błędna wykładnia przepisów art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości. Przyjmując termin marcowy jako zasadny dla sporządzenia protokołu z rozliczenia inwentaryzacji, kontrolowany posłużył się uproszczeniem przyjmując, że rozliczenie inwentaryzacji oraz rozliczenie wyniku inwentaryzacji w księgach rachunkowych to pojęcia tożsame, a dochowanie terminu 15 dniowego po dniu bilansowym zostaje spełnione w momencie zakończenia prac zespołu spisowego. Praca zespołu spisowego nie może być jednak postrzegana jako inwentaryzacja, nie spełnia bowiem wszystkich przesłanek ustawowych, aby nadać jej takie miano. Zespół spisowy dokonuje, jak wynika to z jego nazwy, spisu - nie wyceniając spisanych składników, ani też tym bardziej nie dokonuje ich porównania ze stanem księgowym. Przeprowadzenie spisu to czynność inwentaryzacyjna, podobnie jak uzyskanie potwierdzenia salda od kontrahentów, porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości, a nawet ustalenie różnic pomiędzy stanem faktycznym i księgowym, kończąc na fizycznym sporządzeniu protokołu z inwentaryzacji. Z pominięciem jedynie wyjaśnienia różnic ujawnionych podczas inwentaryzacji oraz odniesienia ich (rozliczenia) w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przeprowadzono inwentaryzację, co może być dokonane najpóźniej do 24-25 marca następnego roku.

Rozdzielenie rozliczenia inwentaryzacji od rozliczenia jej rezultatu w księgach rachunkowych wynika z literalnego brzmienia art. 27 ust.2 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z treścią tego przepisu „Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji”. Przepis ten nie pozostawia wątpliwości, co do momentu ujawnienia różnic, które stwierdza się w toku inwentaryzacji a nie po jej zakończeniu. Innymi słowy jeżeli przepis art. 27 ww. ustawy wskazuje na ustalenie różnic pomiędzy dwoma badanymi stanami, a zakończenie inwentaryzacji następuje w momencie jej zatwierdzenia, dokonanie samego spisu nie daje przesłanek aby mógł być on uznany za inwentaryzację

w rozumieniu przepisów ustawy o rachunkowości. I to z dwóch powodów. Po pierwsze spis obejmuje zawsze i wyłącznie ustalenie stanu faktycznego bez stanu księgowego, a to okazuje się niewystraszające do wypełnienia dyspozycji art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Po drugie, kierownik jednostki zatwierdzałby w takim rozumieniu tylko spis aktywów, nie wiedząc w jakiej relacji pozostają one w stosunku do ewidencyjnego stanu księgowego. Warto również zauważyć, iż aby dokonać jakichkolwiek zapisów w księgach rachunkowych wymagany jest dokument źródłowy (pierwotny lub wtóry), bez którego nie wolno, pod rygorem naruszenia wiarygodności ksiąg rachunkowych, dokonywać w nich jakichkolwiek zmian. Musi zatem zachodzić trwałość wyniku inwentaryzacyjnego dowiedziona podpisem kierownika jednostki (zatwierdzenie inwentaryzacji). Tylko taki dokument może stanowić podstawę dalszych działań służb księgowych. Służb, które także powinny dysponować odpowiednim czasem, aby w sposób bezbłędny i rzetelny wyjaśnić różnice stwierdzone podczas inwentaryzacji i odnieść je do ksiąg rachunkowych okresu przed upływem 85 dnia roku następującego po roku przeprowadzonej inwentaryzacji. Nieuprawnione jest zatem stosowanie tego samego terminu także dla zakończenia inwentaryzacji, ponieważ w tym samym czasie służby księgowe powinny wywiązać się ze swojego obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 2 w nawiązaniu do art.24 ust. 5 pkt 2 cytowanej ustawy, chyba że godzą się one na modyfikację zapisu księgowego podczas trwania inwentaryzacji z jednoczesną szkodą dla rzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w Ozorkowie, w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne:**

1. Zapewnić prawidłowe sporządzanie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb - 27S i Rb - 28S, dla Urzędu Gminy, w zakresie kolumny dochody otrzymane (sprawozdania jednostkowe Rb-27S) oraz kolumny wydatki wykonane (sprawozdania jednostkowe Rb-28S), zgodnie z wymogami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
2. Zapewnić sporządzenie sprawozdania RB-NDS w zakresie pozycji dotyczących wykonania dochodów ogółem (poz. A) i wyniku budżetu (poz. C), zgodnie z ewidencją księgową organu, przestrzegając wymogu wynikającego z § 9

ust.2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

3. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu z wykonania budżetu Gminy Ozorków, w szczególności poprzez wykazywanie danych wynikających z ewidencji księgowej budżetu Gminy (organu) we właściwych pozycjach bilansu, tak aby sprawozdanie finansowe przedstawiało rzetelnie sytuację finansową Gminy.
4. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdania finansowego dla Urzędu Gminy (jednostki budżetowej), w szczególności poprzez wykazywanie danych wynikających z ewidencji księgowej jednostki budżetowej we właściwych pozycjach bilansu, tak aby sprawozdanie finansowe przedstawiało rzetelnie sytuację finansową Urzędu.
5. Zapewnić likwidację salda konta 130, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do których – saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie:
a) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; b) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.
6. Zapewnić dokonywanie ewidencji dochodów i wydatków na kontach budżetu przestrzegając przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie wymogu prowadzenia ewidencji szczegółowej w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek planu finansowego.
7. Zapewnić rzetelne monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu oraz aktualizowanie pierwotnie przyjętych założeń, w szczególności w zakresie planowanego deficytu budżetu.
8. Zobowiązania dłużne szacować i zaciągać do wysokości realnych potrzeb pożyczkowych lub kredytowych budżetu, określonych w szczególności rzetelnie planowanym deficytem budżetu lub przypadającą do spłaty kwotą dotyczącą wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Z uwagi na zwrotny charakter środków pochodzących z rozliczenia zaciągniętych kredytów i pożyczek lub wyemitowanych papierów wartościowych oraz koszty związane z ich obsługą, zapewniać ich optymalne wykorzystanie w roku budżetowym.
9. Zapewnić prawidłowe obliczanie skutków finansowych udzielonych przez organ stanowiący ulg i zwolnień oraz skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków

transportowych, przestrzegając przepisów § 3 ust.1 pkt 9 i 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

10. Dokonać korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za lata 2018 – 2019 w związku z wykazaniem nieprawidłowych danych dotyczących skutków finansowych udzielonych przez organ stanowiący ulg i zwolnień oraz skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych, w zakresie wskazanym w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Poprawione sprawozdania przekazać do RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
11. Zapewnić prowadzenie ewidencji na kontach szczegółowych podatników na podstawie deklaracji w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe, stosownie do wymogu określonego w § 4 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
12. Dla podatników w ramach danego podatku prowadzić jedno konto szczegółowe, zgodnie z regułą wyrażoną w § 11 ust.4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
13. Zapewnić przestrzeganie art. 272 i art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi - organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Poinformować szczegółowo RIO w Łodzi o wynikach ww. czynności, w tym o złożonych przez podatników dokumentach; wydanych przez organ podatkowy decyzjach i dokonanych wpłatach.
15. W przypadku opodatkowania podatkiem od nieruchomości przedmiotów opodatkowania będących przedmiotem współwłasności osób fizycznych, decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego wydawać na rzecz wszystkich współwłaścicieli oraz doręczać taką decyzję wszystkim adresatom (stronom).
16. Przestrzegać art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym, zgodnie z którym - zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

17. Zapewnić wydawanie decyzji w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku po zgromadzeniu stosownego materiału dowodowego i jego wszechstronnej analizie, stosownie do wymogów wynikających z art. 122 i art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
18. Przestrzegać przepisów dotyczących terminów załatwiania spraw podatkowych. Zgodnie z art. 139 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa – załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone na podstawie dowodów przedstawianych przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub na podstawie faktów powszechnie znanych i dowodów znanych z urzędu organowi prowadzącemu postępowanie. Jednocześnie, stosownie do art. 140 ww. ustawy - o każdym przypadku niezakończonym sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu.
19. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy zawarte w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).
20. Postępowanie w sprawie zbycia nieruchomości w trybie przetargowym prowadzić zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi to przepisami - jeżeli pierwszy przetarg zakończy się wynikiem negatywnym, w okresie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy licząc od dnia jego zamknięcia przeprowadza się drugi przetarg, w którym właściwy organ może obniżyć cenę wywoławczą nieruchomości ustalaną przy ogłaszaniu pierwszego przetargu. Jeżeli drugi przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, właściwy organ albo minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 57 ust.1, oraz do nieruchomości ujętych w ewidencji, o której mowa w art. 60 ust.2 pkt 1, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, może zbyć nieruchomość w drodze rokowań albo organizować kolejne przetargi. Przy ustalaniu warunków kolejnych przetargów stosuje się zasady obowiązujące przy organizowaniu drugiego przetargu.
21. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji w sposób zapewniający osiągnięcie jej ustawowo określonego celu, czyli okresowego sprawdzenia rzeczywistego

stanu aktywów i pasywów, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

22. Zapewnić przestrzeganie art. 27 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym – przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Ozorków,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Ozorków,

aa.